

Falske beskyldninger

Taler
Erling Falk

Dato
13 juni 1923

Sted
Moskva

Omstendigheter

Utvidet plenum, eksekutivkomiteen i Den kommunistiske internasjonale

- 1 Det almindelige indtryk man fik gennem Sinovievs beretning var at flertallet i det norske parti, d.v.s. den del av bevægelsen som for tiden sitter med magten i partiet, er mer eller mindre antikommunistisk i sine tendenser - eller at dette flertal i det mindste stiller sig avvisende overfor tanken om en stor
- 5 kommunistisk verdensbevægelse. Dette er helt uriktig. Flertallet i det norske parti er enig i at kommunistene bør organisere sig i en sterk verdensorganisation, og de er ogsaa enig i at denne bevægelse bør være centralisert i den forstand at Eksekutivkomiteen besidder den kraft og den autoritet som trænges for at utstede og gjennomføre internationale paroler.
- 10 Uoverensstemmelsene mellem det norske parti og Internationalen dreier sig om centraliseringsspørsmålet, spørsmålet om Eksekutivens forhold til de enkelte landes partier, og i særlig grad om den praktiske fremgangsmaate som Internationalen anvender overfor partiet. Jeg tror at Eksekutiven i stor
- 15 utstrækning har befordret de opportunistiske tendenser indenfor det norske parti, har skjærpet den indre kamp som nu finder sted og derved svækket partiet. Det kan være meningsforskjel i det principielle syn mellem Eksekutiven og det norske parti, men det spørsmål som i øieblikket er det alvorligste, angaar den praktiske gjennomførelse av de principielle synsmaater.
- 20 I juni og september ifjor sendte Eksekutiven to breve til det norske parti. Eksekutiven hadde ikke forhandlet om indholdet av disse breve med partiet eller partiledelsen. Tilfældigvis var en repræsentant for partiet tilstede, men han repræsenterte ikke opfatningene hos det norske partis flertal. Selve indholdet av
- 25 brevene gjorde det klart, at avgjørelsene var bygget paa urigtige opplysninger. Spørsmål som blev avgjort paa kongressen er ikke paa forhaand blit gjennomdebatert med det norske parti, og i mange tilfælde har de trufne

avgjørelser berod paa forutsætninger som var umiskjendelig og paaviselig gale.

30

Man kan nævne enkelte detaljer: En journalist blev f.eks. ekskludert uagtet han aldrig hadde staat som medlem av partiet. Et andet partimedlem blev paa lignende maate forlangt gjendindtat, som angivelig var blit ekskludert. Denne partifælle var aldrig blit ekskludert. Som eksempel paa den meget høie grad av ukorrekthet og uvederheftighet i informationer og forutsætninger som disse beslutninger ofte støtter sig paa, kan jeg nævne tilfældet "Mot Dag", som gjentagende gange er blit skjøvet i forgrunden i den indre strid i partiet. At kongressens beslutning med hensyn til Mot Dag berodde paa feilagtige informationer viste sig senere, da Radek kom til Norge og i væsentlig grad ændret beslutningene. Senere kom Bucharin til Norge til partiets landsmøte. Han angrep i sin første tale denne specielle gruppe. Han sa at den viste fascistiske tilbøieligheter. Dette er et temmelig alvorlig angrep mot partimedlemmer paa en kommunistisk kongres. Som bevis for dette blev anført at "Mot Dag" ved forskjellige leiligheter hadde skrevet om "Internationalens konstabler og gendарmer", om "motbydelige jøder" i Eksekutivkomiteen, og hadde benyttet andre lignende uttryk. Sandheten er at slike uttryk aldrig er blit benyttet. Men paa Brund av denslags informationer, og uten enhver forhandling om saken med noget ansvarlig medlem av den gruppe det var tale om, blev disse anklager offentliggjort.

50

Igaar vendte Sinoviev igjen tilbake til dette spørsmaal, og han sier at det uten tvil findes medlemmer av Mot Dag som maa fjernes fra partiet. Internationalens eksekutivkomite har altsaa rettet alvorlige beskyldninger mot en gruppe medlemmer i det norske parti. Ingen beviser forelægges. Ingen navne gives, uten en almindelig anklage kastes mot hele gruppen. Vi har en ubetinget ret til at forlange, at man fører beviser og angir navnene, og siden Eksekutiven finder at den kan si, at gruppen viser fascistiske tilbøieligheter, maa den ogsaa bevise sin anklage og forlange de skyldige medlemmer ekskludert. Det er blit hævdet at denne gruppe bestaar av intellektuelle og studenter. I virkeligheten er halvparten av medlemmerne studenter og den anden halvpart organiserte arbeidere. Blandt medlemmene er partiets nuværende formand, partiets nuværende sekretær, og flere av centralstyrets medlemmer. Det er en temmelig alvorlig sak at utkaste beskyldninger av denne art, og det skal tages i betragtning, at disse anklager blir benyttet i den indre partistrid i Norge, fører bitterhet ind i disse stridigheter og svækker Internationalens autoritet i hele landet, i det mindste med hensyn til en meget stor fraktion indenfor partiet.

65

70 Internationalen svækker sin autoritet hver gang den utslynger anklager uten at forsøke at føre bevis. Den slags foreteelser hører til de alvorligste av vore uoverensstemmelser med Eksekutiven.

Det er sandt nok at der er principielle meningsforskjelligheter tilstede, uoverensstemmelser som man kunde diskutere paa en venskabelig maate som
75 mellem medlemmer av det samme parti, hvis ikke dette andet forhold var kommet imellem. Men dette sker uophørlig og derigjennem blir enhver venskabelig debatmaate umuliggjort. Der bestaar ogsaa visse principielle uoverensstemmelser mellem Eksekutiven og os med hensyn til det rigtige indbyrdes forhold mellem Internationalen og partiledelsen. Vi er for det første
80 av den opfatning, at Internationalen altid burde henvende sig til partiets centralstyre. Ikke til et mindretal, ikke til enkeltpersoner, men til centralstyret selv. Den burde altid debattere alle vigtige spørsmål med centralstyret, før den fattet sin beslutning.

85 Vi er videre av den mening, at der bare bør være en partiorganisation i Norge. For øieblikket er ungdomsbevægelsen organisert som uavhengig parti, og den faar ogsaa støtte fra den internationale organisation. For ganske kort tid siden kom der fra formanden i Ungdomsinternationalens eksekutivkomite, kamerat Schatzkin, en artikel, hvor han klart og avgjort opmuntrer ungdomsbevægelsen
90 til opposition mot partiet. Vi anser en slik optræden for helt og holdent utillatelig og fastholder at lojaliteten maa vises fra begge parter, fra partiets side overfor Internationalen, men tillike ogsaa fra Internationalen overfor partiet. Begge parter maa være lojale eller ogsaa kan ingen av dem være det.

95 Vi mener videre at Eksekutiven, hvis den fastholder sin nuværende holdning, meget snart vil skape italienske tilstande i Norge, og at den om et par aar kan hælde vil forsøke at samle resterne sammen. Vi er likeledes av den mening, at det bedste vilde være om grænselinjen blev trukket klart op mellem de nationale partier og Internationalen. Vi mener at Internationalens autoritet bør være
100 ubetinget i alle spørsmål av international karakter. I almindelighet bør den internationale organisation derimot ikke blande sig ind i rent lokale spørsmål. Jeg medgir helt ut at det er vanskelig at bestemme naar et spørsmål er internasjonalt og naar det er lokalt. Men det maa vises god vilje hvis forholdet skal kunne bestaa, og er god vilje forhaanden, kan en slik skillelinje godt
105 gjennomføres.

[...]

110

Kilde

Åsmund Egge og Vadim Roginskij (red): "Komintern og Norge". Oslo 2006, s. 405-407.

Emner

Innlegg, Kommunisme, Sosialisme

115

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/falske-beskyldninger>

120

125

130

135

140